

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-06-03

Vår referens

Erik Ormegard

Utredare

erik.ormegard@malmo.se

Remiss från Kommunstyrelsen - ändring av tillstånd för Sysavs avfallsförbränningsanläggning MN-2024-5914

Sammanfattning

Sysav planerar att fånga in koldioxid från avfallsförbränningsanläggningen i Norra hamnen, vilket kräver en ändring av miljötillståndet och som ett led i processen håller Sysav nu samråd. Miljöförvaltningen ser positivt på att koldioxidinfångningsanläggningen kommer bidra till minskade koldioxidutsläpp i Malmö men betonar vikten av att det i den fortsatta tillståndsprocessen säkerställs att verksamheten kan bedrivas hållbart genom att beskriva och förtydliga olika typer av påverkan, exempelvis avseende buller och vibrationer, men även påverkan på klimat och Malmös energisystemet. Miljöförvaltningen ser även ett behov av att den pågående revideringen av Masterplan för Malmö hamn tas i beaktning i fortsatt planering, och att det genom helhetsbedömningar med framtidsplaner i åtanke går att minska risken för långa beslut- och tillståndsprocesser som hindrar den gröna omställningen.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2024-06-03
- Förslag till yttrande, daterad 2024-06-03
- Inbjudan till samråd inför ändring av tillstånd enligt miljöbalken från Sysav

- Samrådsunderlag - Sysavs avfallsförbränningsanläggning i Malmö

Beslutsplanering

13Miljönämndens ordförandeberedning 2024-06-03

Miljönämnden 2024-06-13

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt remissen till miljönämnden för samråd. Svar önskas senast 2024-05-31, men anstånd har begärts och meddelats så att svar ska lämnas direkt efter miljönämndens sammanträde 2024-06-13.

Sysav planerar att fånga in koldioxid från avfallsförbränningsanläggningen i Norra hamnen, och därmed minska Sysavs klimatpåverkan genom så kallad Carbon Capture (CC). Detta kräver en ändring av det befintliga miljötillståndet för avfallsförbränningsverksamheten. Sysav kommer att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning och teknisk beskrivning och sedan ansöka om ändringstillstånd hos mark- och miljödomstolen. Som ett led i ansökningsprocessen håller Sysav nu samråd för att informera och inhämta synpunkter.

Sysav har översänt en inbjudan till skriftligt samråd med tillhörande samrådsunderlag till Malmö stad. Samrådsunderlaget beskriver:

- Sysavs verksamhet enligt befintligt tillstånd
- Planerad verksamhet
- Alternativa utformningar
- Omgivningen (planförhållanden, yt- och grundvatten, riksintressen, med mera)
- Hur omgivningen och miljön bedöms påverkas av koldioxidavskiljningen
- Planerade utredningar som underlag för miljökonsekvensbedömning
- Vad som kommer att ingå i kommande miljökonsekvensbeskrivning

Sysavs huvudalternativ är att koppla koldioxidinfångning till rökgasreningen på de två nyaste avfallsförbränningspannorna, för infångning av totalt 400 000 ton fossil och

ickefossil koldioxid per år. I första hand ska koldioxiden transporteras till en fastighet längre norrut i hamnen, där den förvätskas och lagras i flytande form i ett mellanlager. Därefter kan den antingen transporteras för slutgiltig lagring (Carbon Capture and Storage, CCS) eller användas för att ersätta fossil koldioxid i olika typer av produkter och processer (Carbon Capture and Utilization, CCU). Sysavs nettoliverans av el från det avfallseldade kraftvärmeverket kommer att minska, eftersom el behövs i processen för koldioxidinfångning. Effektbehovet bedöms uppgå till 15 MW.

Miljöpåverkan från ansökt verksamhet ska framgå i kommande miljökonsekvensbeskrivning. Inför detta kommer olika typer av utredningar att genomföras kopplat till påverkan på luft, vatten, buller, risker med mera. I samrådsunderlaget lyfts dock redan följande miljöpåverkan:

- Utsläpp till luft
 - Aminer kommer att användas för koldioxidavskiljningen. Processen är designad för att ämnet ska recirkulera, men små mängder kan ändå släppas ut med de renade rökgaserna.
- Utsläpp till vatten
 - Det kommer att uppstå processvatten som skulle kunna innehålla aminer och som därför behöver renas innan det släpps ut till havet.
 - Ett ökat kylbehov kommer att uppstå, som eventuellt kommer täckas av ett utökat vattenuttag från Sege å eller Öresund. En möjlig effekt i så fall är temperaturpåverkan i utsläppsvattnet.
- Sysav kommer i ansökan även att beakta miljöpåverkan kopplat till buller, transporter, markföroreningar i samband med anläggningsarbeten, och lagring av kemikalier.
- Sysav bedömer att det inte kommer att uppstå någon påverkan på riksintressen inklusive riksintresset för hamnen, närliggande Natura 2000-område, övrig natur- och kulturmiljö eller landskapsbild. Eventuellt krävs detaljplaneändring i och med höjd på byggnader och tillåten markanvändning.

Sysav bedömer i samrådsunderlaget att det är särskilt miljöpåverkan kopplad till utsläpp till luft och vatten som kan uppstå.

Bakgrund

Malmö stad har visat stöd för Sysavs projekt för koldioxidinfångning genom att teckna ett så kallat Letter of Support till Sysavs ansökan om finansiering från EU:s innovationsfond.

Kommunstyrelsens ordförande signerade även 2024-04-22 en avsiktsförklaring om att köpa negativa utsläppsverifikat från Sysavs framtida koldioxidavskiljningsanläggning. Dessa genereras vid infångning av den icke-fossila koldioxiden och kan nyttjas som klimatkompensation. Hur många utsläppsverifikat som ska köpas är inte beslutat.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen vill uppmärksamma om att det är Länsstyrelsen i Skåne län som är tillsynsmyndighet för anläggningen och betonar vikten av att det i den fortsatta tillståndsprocessen görs tillräckliga och omfattande utredningar som säkerställer att verksamheten kan bedrivas på ett miljömässigt godtagbart sätt.

Miljökonsekvensbeskrivningen är en viktig del av detta, samt kompletterande utredningar avseende buller och vibrationer, markföroreningar, hydrogeologi, luft och lokalisering. Miljöförvaltningen förutsätter att dessa utredningar kommer hanteras i den fortsatta tillståndsprocessen och efterfrågar dessutom ett utökat samrådsförfarande för att fånga upp konsekvenser och involvera alla berörda intressenter i processen.

Det pågår en revidering av Masterplan för Malmö hamn för att tydliggöra långsiktig riktning och mål för hamnområdet, vilket innebär att det är av särskild vikt att Malmö stads viljeinriktning tas i beaktning i den fortsatta planeringen av anläggningen, exempelvis avseende lokalisering för förvätskning, mellanlager, kontor och ledningar. Genom att det i arbetet görs helhetsbedömningar med framtidsplaner i åtanke ser miljöförvaltningen att det finns möjlighet att minska risken för långa beslut- och tillståndsprocesser som kan utgöra hinder för den gröna omställningen.

Ur ett miljöstrategiskt perspektiv är miljöförvaltningens bedömning att Sysavs anläggning för koldioxidinfångning vore positivt för Malmö eftersom det skulle bidra till uppfyllandet av Malmö stads mål i Miljöprogrammet avseende minskade utsläpp av växthusgaser, samt kommunfullmäktigemålet om att Malmö ska vara en klimatneutral stad 2030.

Avseende den ansökta verksamhetens påverkan på klimatet och Malmös energisystem ser Miljöförvaltningen ett behov av följande förtydliganden i ansökanshandlingarna:

- hur mycket av koldioxiden som fångas in som är biogent för att möjliggöra en bedömning av storleken på kolsänkan respektive reduktionen av fossila växthusgasutsläpp som anläggningen ger upphov till
- hur de förväntade climateffekterna varierar med anläggningens storlek och huruvida den infångade koldioxiden ska lagras eller användas
- hur produktion av el och värme, både avseende energi och effekt, påverkas av de olika alternativa utformningarna av anläggningen (storlek, val av amin etc.)
- vilken livslängd koldioxidinfångningsanläggningen har och hur den förhåller sig till livslängden för avfallsförbränningspannorna
- om huvudspåret för den infångade koldioxiden är lagring eller användning
- om det finns planer på att styra anläggningen med hänsyn till underskott eller överskott av el i elnätet och/eller värme i fjärrvärmenätet
- huruvida Sysav avser, eller har möjlighet, att styra vilket avfall som leds till vilka pannor och vilka climateffekter det skulle innebära för koldioxidinfångningen. Finns det exempelvis planer eller möjligheter att anpassa vilka av pannorna som tar emot mest biogent respektive fossilt avfall, för att öka storleken på kolsänka respektive koldioxidreduktion?
- hur mängden koldioxid från avfallsförbränningen kan komma att förändras till att anläggningen är i drift, alternativt en diskussion om vilka parametrar som kommer påverka slutlig infångning av koldioxid.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen